

PISMO ZARZĄDU REGIONU ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Przystanek Historia *im. ks. Jerzego Popiełuszki w Legnicy*

Szkolenia

Szkolenie „Lider dialogu autonomicznego” – część 1

Członkowie organizacji z: KGHM Metraco S.A. w Legnicy, Winkelmanna Sp. z o.o. w Legnicy, Mine Master Sp. z o.o. w Wilkowie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy, Straży Miejskiej w Legnicy, Rejonowego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Złotorzy, Energetyki Sp. z o.o. w Lubinie, Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Cuprum w Lubinie i oświaty legnickiej w dniach 24 – 27 kwietnia br. wzięli udział w szkoleniu Lider dialogu autonomicznego – część 1. Warsztaty dotyczyły organizacji pracy działacza związkowego oraz prawa wewnątrz-związkowego i prawa pracy. Zajęcia przeprowadziły Ewa Kosiorowska i mecenas Monika Majka z Kancelarii Prawnej Radcy Prawnego Monika Majka.

Klub SIP

17 maja 2023 r. odbyło się spotkanie członków Klubu SIP, podczas którego Wojciech Zawadzki – Regionalny Koordynator ds. BHP – omówił bieżące tematy dotyczące działalności SIP oraz zmiany w prawie pracy związane z dniami wolnymi z tytułu opieki nad członkami rodziny, rodzicielstwa, siły wyższej. Omówiono procedury w zakresie badań okresowych pracowników oraz temat szkolenia organizowanego przez PIP dla społecznych inspektorów pracy. W spotkaniu Klubu uczestniczyli przedstawiciele: Energetyki Sp. z o.o. w Lubinie, Taurona Kraków Oddział Legnica, MOPS-u w Legnicy, PDR Sp. z o.o. w Polkowicach, Sandenu Manufacturing Poland Sp. z o.o. w Polkowicach, Volkswagena Motor Polska Sp. z o.o. w Polkowicach i Zakładów Górniczych „Rudna”, Zakładów Górniczych „Lubin”, Zakładów Górniczych „Polkowice-Sieroszowice” i Huty Miedzi Legnica – oddziałów KGHM Polska Miedź SA. Następne spotkanie odbędzie się 20 września.

Bogusław Szarek wybrany przewodniczącym KSGRM NSZZ „Solidarność”

24 kwietnia 2023 r. odbyło się sprawozdawczo-wyborcze Walne Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji Górnictwa Rud Miedzi NSZZ „Solidarność”, na którym wybrano nowe władze na kadencję 2023-2028. Nowym Przewodniczącym Rady Sekcji został wybrany Bogusław Szarek. Przewodniczący Józef Czyczerski zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami ogłosił, że przechodzi na emeryturę i został uroczystie pożegnany. To jednak nie koniec jego działalności na rzecz członków Związku i pracowników, ponieważ będzie pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej KGHM Polska Miedź S.A. do końca kadencji.

Poza Józefem Czyczerskim i delegatami w Walnym Zebraniu Delegatów wzięli udział zaproszeni goście: Tomasz Zdzikot – Prezes KGHM Polska Miedź S.A., Jarosław Grzesik – Przewodniczący Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”, Bogdan Orłowski – Przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” oraz Zbigniew Gadzicki – członek Krajowej Komisji Wyborczej NSZZ „Solidarność”.

Walne Zebranie Delegatów poza przewodniczącym Rady Sekcji wybrało też pozostałych członków Rady Sekcji, członków Komisji Rewizyjnej Sekcji i delegatów na Kongres Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”.

Rada Krajowej Sekcji Górnictwa Rud Miedzi NSZZ „Solidarność”:

Bogusław Szarek – przewodniczący, Marcin Kaczanowski – I zastępca, przewodniczącego Jacek Dziuba – II zastępca przewodniczącego i sekretarz, Przemysław Darowski – III zastępca przewodniczącego i skarbnik, Bogusław Florkowski, Lech Janczur, Jędrzejczyk Dagmara, Iwona Majsner, Szymon Paryż, Mariusz Piastowski, Jarosław Pietrykowski, Joanna Pomykała, Jarosław Ratka, Łukasz Wielogórski, Anna Stępień.

Komisja Rewizyjna Krajowej Sekcji Górnictwa Rud Miedzi NSZZ „Solidarność”:

Dominik Pasis – przewodniczący, Radosław Gniewosz, Łukasz Kuczyński, Dawid Mordarski.

Delegaci na Kongres Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”:

Przemysław Darowski, Jacek Dziuba, Bogusław Florkowski, Lech Janczur, Marcin Kaczanowski, Szymon Paryż, Mariusz Piastowski, Jarosław Pietrykowski, Jarosław Ratka, Bogusław Szarek.

Solidarność w Hucie Miedzi Głogów z nowym sztandarem

W niedzielę 7 maja w głogowskiej Kolegiacie odprawiona została Msza święta w intencji wszystkich pracowników Huty Miedzi Głogów.

Podczas Mszy św. został poświęcony nowy sztandar NSZZ „Solidarność” w Hucie Miedzi Głogów.

Msza została ufundowana przez NSZZ „Solidarność” w HMG oraz ZZ „Polska Miedź”.

Na uroczystości obecni byli pracownicy Huty, poseł RP Wojciech Zubowski oraz przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” Bogdan Orłowski.

Prezes IPN z wizytą w Zarządzie Regionu

Prezes IPN Karol Nawrocki wraz z dyrektorem Oddziału IPN we Wrocławiu złożyli wizytę w Zarządzie Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność”.

Z gośćmi spotkali się przewodniczący ZR Bogdan Orłowski i sekretarz ZR Ewa Kosiorowska.

Spotkanie odbyło się po otwarciu w Legnicy Przystanku Historia im. ks. Jerzego Popiełuszki w Legnicy i współpracy Solidarności i IPN w ramach tego projektu.

Wybory Rady Regionalnej Sekcji Hutniczo – Przetwórcza Miedzi NSZZ „Solidarność”

W dniu 21.04.2023 roku odbyły się wybory do Regionalnej Sekcji Hutniczo – Przetwórczej Miedzi NSZZ „Solidarność” z siedzibą w Hucie Miedzi „Głogów”.

Przewodniczącym Rady Sekcji został wybrany Andrzej Kucharski.

Wybrano Radę Sekcji w składzie: Komar Dariusz, Kosicka Nina, Krzywy Mieczysław, Tobolewski Krzysztof.

Wybrano Delegatów na Walne Zebranie Delegatów Sekcji Krajowej Hutnictwa NSZZ „Solidarność” w składzie: Doś Rafał, Gąsior Piotr, Komar Dariusz, Kucharski Andrzej, Krzywy Mieczysław, Patelska Grażyna, Rytwiński Piotr, Szkorupiński Marek.

Regionalną Komisję Wyborczą reprezentował Mirosław Kaszowski.

Nowa organizacja związkowa w Złotorzy

Zarząd Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” zarejestrował Organizację Zakładową w Powiatowym Urzędzie Pracy w Złotorzy.

W skład Tymczasowej Komisji Zakładowej weszły: Agata Chanańska – przewodnicząca, Anna Macfałda – sekretarz, Justyna Kłodnicka – skarbnik.

Uroczystości w Parszowicach

Parafia Narodzenia NMP w Wielowsi oraz Zarząd Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” zapraszają na uroczystą Mszę świętą w 51. rocznicę odprawienia Mszy świętej prymicyjnej przez bł. ks. Jerzego Popiełuszkę w kościele pw. Świętej Rodziny w Parszowicach.

Uroczysta Msza Święta odprawiona zostanie 11 czerwca o godzinie 14:00 w Parszowicach.

Krzywy i Kucharski we władzach Krajowej Sekcji Hutnictwa

W Bukowinie Tatrzańskiej w dniach 22 – 23 maja odbyło się 51. sprawozdawczo wyborcze Walne Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”.

Przewodniczącym Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność” został Andrzej Karol.

Mieczysław Krzywy przewodniczący NSZZ „Solidarność” w Hucie Miedzi Legnica oraz Andrzej Kucharski przewodniczący NSZZ „Solidarność” w Hucie Miedzi Głogów zostali wybrani do Krajowej Rady Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”, a Mieczysław Krzywy zasiądzie w prezydium Rady Sekcji.

Krzywy i Kucharski zostali także wybrani na delegatów na Walne Zebranie Delegatów Sekretariatu Metalowców.

Krajowa Sekcja Hutnictwa

Krajowa Sekcja Hutnictwa NSZZ „Solidarność” została utworzona jesienią 1980 roku w ówczesnej Hucie im. W. Lenina w Nowej Hucie, dziś ArcelorMittal Poland SA w Krakowie. Obecnie Sekcja zrzesza organizacje zakładowe NSZZ „Solidarność” działające w sektorach hutnictwa żelaza i stali, koksownictwa, metali nieżelaznych i innych. Krajowa Sekcja Hutnictwa NSZZ „Solidarność” była jedną z trzech Sekcji–założycieli Krajowego Sekretariatu Metalowców NSZZ „Solidarność”.

Karty Lotos będą akceptowane na stacjach MOL

Szanowni Państwo,

Jako część Grupy MOL, w kwietniu tego roku rozpoczęliśmy proces zmiany marki i oferty przejętej sieci stacji paliw LOTOS. Plan rebrandingu zakłada przeprowadzenie zmian na ok. 100 obiektach do końca okresu letniego w tym roku i 80% sieci do końca 2024 r.

Karty flotowe LOTOS Biznes będą bez żadnych zmian akceptowane na stacjach MOL.

Stacje pod marką MOL możecie już Państwo odwiedzać w Radomiu (SF226 i SF502), Elblągu (SF204, SF784), czy Katowicach (SF608) oraz na MOPach zlokalizowanych przy drodze ekspresowej S7 w Klemencicach i Olsztynku (SF832, SF833, SF834).

Każda stacja pod marką MOL będzie miała w swojej ofercie wysokiej jakości paliwa EVO. Nasze nowe paliwa zawierają dodatki EVOTECH o właściwościach oczyszczających silniki i utrzymujących je w czystości.

Cały czas na naszych stacjach serwujemy aromatyczną kawę i wyśmienitą ofertę gastronomiczną, nagrodzoną przez ekspertów branżowych na XXII Forum PetroTrend® 2023.

Aktualnie trwają prace na poniższych obiektach, których zakończenie planowane jest w maju.

NR STACJI	MIEJSCOWOŚĆ	ADRES	WOJEWÓDZTWO
826	MOP GOLINA WIELKA	GOLASZYŃ 40I	WIELKOPOLSKIE
275	OPOLE	UL. OPOLSKA 1B	DOLNOŚLĄSKIE
812	MOP KOSZWAŁY	UL. MODRZEJOWA 1B	POMORSKIE
820	MOP MAŁA HOLANDIA	DWOREK 8E	POMORSKIE
831	MOP OLSZTYNEK	WARSZYTA MAŁE 50	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
827	MOP POLWAŃK	USŁUGOWA 4A, DĘBNO POLSKIE	WIELKOPOLSKIE
828	MOP RIUDNIKI PÓŁNOC	KONIECZÓB 30A	PODLASKIE

„Przystanek Historia”. **Ważne**

W obecności biskupa legnickiego, szefa Instytutu Pamięci Narodowej, parlamentarzystów i samorządowców otwarty został w Legnicy „Przystanek Historia”. Legnica to trzecie po Wrocławiu i Brzegu miejsce, w którym IPN stworzył takie miejsce. Patronem legnickiego „Przystanku” jest ksiądz Jerzy Popiełuszko.

Legnicki „Przystanek Historia” będzie działał w formule podobnej do wrocławskiego i podobnie jak dwa poprzednie ma za zadanie przypominać i edukować. Przybyłych na inaugurację gości powitał Karol Nawrocki,

prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

– Nieco inaczej, niż chciał Ciceron, a szczególnie ta historia w XX wieku, nie jest wyłącznie nauczycielką życia, ale jest też nauczycielką śmierci. Cywilizacja śmierci zaczęła powstawać w połowie XIX wieku na skutek słów i zapisanych książek Karola Marksa i Fryderyka Engelsa, którzy stworzyli system komunistyczny, mający funkcjonować, w którym Bogiem, przepraszam za porównanie, miał być Marks, a Jezusem Lenin. Zagrożenie z tamtego czasu zdiagnozował już papież Jan XXIII, ale świat nie chciał go słuchać i zło rodzącej się ideologii komunizmu znalazło sobie dom – Związek Sowiecki, który mordował własnych obywateli, mordo-

wał też Polaków w Latach 1937-39. Ten system ręka w rękę z niemieckim narodowym socjalizmem doprowadził do wybuchu II wojny światowej i ten sam, który mordował polskich bohaterów, żołnierzy podziemia antykomunistycznego po roku 1945. duch komunizmu unosi się także w dzisiejszych czasach. Federacja Rosyjska pobudzana monumentami i symbolami morduje naszych braci Ukraińców. Ale Polska dziś, w roku 2023 jest wolna, suwerenna i niepodle-

Te miejsce na mapie Legnicy

gła, a Legnica nie jest Małą Moskwą. To wielka zasługa wszystkich działaczy życia społecznego, lecz również tych, którzy słuchali i zrozumieli słowa największego Polaka XXI wieku, wypowiedziane w 1997 roku, że prawda musi wychodzić na zewnątrz i tra-

fiać do życia społecznego – mówił Karol Nawrocki, prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

– Dzisiaj Instytut Pamięci Narodowej chce być z wami w Legnicy za sprawą Przystanku Historia. Dzięki wszystkim, którzy wsparli nasze działania, przyjeżdżamy do

was, aby mówić prawdę o polskiej historii i polskiego narodu w XIX wieku. Tę prawdę, która ma budować bezpieczną, wolną i suwerenną Rzeczpospolitą – dodał Karol Nawrocki.

Biskup Andrzej Siemieniewski, gospodarz miejsca, w którym

Przystanek Historia znalazł swoją siedzibę, wspominał, że w biegu codzienności każdemu z nas jest potrzebny przystanek, na którym zatrzyma się choćby po to, by pomyśleć.

– Aby dać miejsce refleksji, również refleksji historycznych. Stąd właśnie przystanek stanie się okazją dla uczniów szkół i mieszkańców Legnicy i wielu, aby znaleźć stosowny czas na to, by przypomnieć sobie o historii, która jest nauczycielką, bo przypomina o konsekwencjach decyzji. Wspólnoty historycznej, takie jak naród polski, mają też mieć

pamięć o tym, że idee prowadzą do konsekwencji czasem pięknych, chwalebnych i budujących, a czasem destruktywnych i śmiertelnych. Pamięć o tym uczy nas odpowiedzialności za współmieszkańców i przyszłe pokolenia – przekonywał Andrzej Siemieniewski, biskup legnicki.

Legnicki „Przystanek Historia” nosi imię księdza Jerzego Popiełuszki. Integralną częścią uroczystości było otwarcie wystawy poświęconej patronowi.

– Myślę, że nikomu nie trzeba przypominać, jak wielką postacią był i jakie są jego zasługi w walce z komunizmem dla Solidarności. Jest najbardziej znanym kapłanem Solidarności i największym spośród nich. Świadczy o tym jego działalność, o czym opowiada nasza wystawa – wyjaśnił Kamil Dworaczek, dyrektor IPN we Wrocławiu.

Po otwarciu wystawy goście zaproszeni zostali na monodram Piotra Cyrwusa, który swój występ zadedykował 160 milionom ofiar komunizmu.

Przystanek Historia zna-

łaż swoją siedzibę w Domu Słowa, w dawnym gmach Wyższego Seminarium Duchownego) w Legnicy.

8 maja o godzinie 10:00 rozpoczynają się zajęcia w Przystanku Historia w Legnicy. Będą to zajęcia dla przedszkolaków w ramach warsztatów o symbolach narodowych.

Warto dodać, że od 8 maja br. (w godzinach: 10.00 – 13.00) w przystanku Historia w Legnicy (wejście od strony Auli) przyjmowane będą dwa rodzaje wniosków przez pracownika Oddziałowego Archiwum IPN we Wrocławiu Wniosek o udostępnienie dokumentów na podstawie art. 30 ust1 ustawy o IPN (składane przez wnioskodawcę za własną osobę lub osobę spokrewnioną). Wniosek o wydanie decyzji Prezesa IPN oraz wniosek o wydanie dowodów w sprawie prowadzenia działalności opozycyjnej. W przypadku składania wniosku za osobę spokrewnioną nieżyjącą – konieczny jest akt zgonu!

Relikwie bł. ks. J. Popiełuszki w legnickim kościele

Wśród 3 maja legnicka wspólnota parafialna pw. Matki Bożej Królowej Polski przeżywała swoje święto patronalne. Z tej okazji na główną Mszę świętą został zaproszony i poproszony o jej przewodniczenie biskup pomocniczy Piotr Wawrzynek. W koncelebrze przy ołtarzu stanęli liczni kapłani z parafii z dekanatu Legnica Wschód.

Święto parafii okazało się też być odpowiednim momentem

na wprowadzenie do kościoła parafialnego relikwii błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki. Do ołtarza przyniósł je ks. prof. Bogusław Drożdż, proboszcz miejscy, a na odpowiednio przygotowane miejsce z obrazem kapelana Solidarności postawił je już bp Piotr Wawrzynek. Tym samym bł. ks. Jerzy Popiełuszko dołączył do innych wielkich świętych Polaków, których relikwie są w tej świątyni – m.in. św.

Jana Pawła II oraz św. s. Faustyny Kowalskiej.

Wydarzeniu towarzyszy okolicznościowa wystawa o życiu bł. ks. Jerzego Popiełuszki przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej.

Parafia Matki Bożej Królowej Polski jest drugą po Świętej Rodzinie gdzie będą relikwie bł. ks. Jerzego Popiełuszki patrona Solidarności.

Źródło: Gość Legnicki, fot. Jędrzej Rams

40 lat temu zmarł Grzegorz Przemyk

14 maja 1983 r., w szpitalu w Warszawie, w wyniku ciężkich obrażeń narządów jamy brzusznej, zmarł Grzegorz Przemyk, syn opozycyjnej działaczki i poetki Barbary Sadowskiej. Trzy dni później obchodziłyby swoje 19. urodziny.

Grzegorz Przemyk był jedną z kilkunastu ofiar szerokokorozumianego stanu wojennego. Jego przypadek jest jednak szczególnie z kilku powodów. Po pierwsze jego matka, Barbara Sadowska, poetka związanej z opozycją i działaczce Komitetu Prymasowskiego grożono kilkakrotnie tym, że syna coś złego może spotkać. Po drugie tak naprawdę Grzegorz Przemyk został zakatowany przez funkcjonariuszy milicji na komisariacie na Jeziuckiej w Warszawie przy swoich kolegach. Jeden z jego kolegów Cezary Filozof, był naocznym świadkiem bicia, więc sprawę nie dało się całkowicie ukryć.

Przebieg wydarzeń

Po południu 12 maja 1983 r. Grzegorz Przemyk, uczeń XVII Liceum Ogólnokształcącego im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego, świętował wraz z kolegami Cezarym Filozofem i Jakubem Kotańskim zdaną maturę. Grupa kolegów przyciągnęła uwagę załogi stojącego przy placu Zamkowym radiowozu i funkcjonariuszy ZOMO. Dwaj z nich wylegitymowali młodzież. Przemyk nie miał przy sobie dowodu osobistego. Zomowcy zażądali więc, aby pojechał z nimi na pobliski komisariat. Około 17.30 Przemyk wraz z Cezarym Filozofem znaleźli się w komisariacie przy ul. Jeziuckiej 1/3. Obaj zostali pobici przez

funkcjonariuszy. Najbardziej ucierpiał Przemyk, który został kilkakrotnie uderzony silnie w brzuch. Bijcie tak, żeby nie było śladów! – krzyczał Arkadiusz Denkwicz, dyżurny komisariatu, do swoich kolegów milicjantów. Krzyki katowanego Przemyka były słyszane na zewnątrz komisariatu.

Około godziny 18.00 przed komisariat dojechała wezwana przez milicjantów karetka pogotowia, którą przewieziono pobitego maturzystę do przychodni na Hożej. Na miejscu stan Przemyka pogorszył się na tyle, że nie był w stanie samodzielnie iść. W przychodni pojawiła się również matka pobitego. Widząc, że nie ma żadnych widocznych obrażeń, poprosiła o zawiezienie go do domu. Następnego dnia jego stan pogorszył się na tyle, że matka wezwała karetkę oraz poprosiła o pomoc znajomą lekarzkę, która zdiagnozowała objawy krwotoku wewnętrznego. W szpitalu na Solcu stwierdzono ogromne obrażenia wewnętrzne. Jeden z lekarzy przekazał Barbarze Sadowskiej, że jej syn nie ma

szans na przeżycie. Grzegorz Przemyk zmarł 14 maja o 13.15.

Śmierć Przemyka była jedną z najgłośniejszych zbrodni aparatu bezpieczeństwa PRL i wstrząsnęła opinią publiczną. Jego pogrzeb odbył się 19 maja 1983 r. Wzięło w nim udział kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Ceremonię na Cmentarzu Powązkowskim poprzedziła msza święta w kościele św. Stanisława Kostki, którą koncelebrował ks. Jerzy Popiełuszko. Widok lasu rąk unoszących się w geście solidarności podczas pogrzebu był jaskrawym symbolem rzeczywistych nastrojów oraz mobilizacji społecznej przeciwko władzy.

Władze PRL wykorzystały fakt, że Grzegorz Przemyk nie zmarł w dniu pobicia, ale dwa dni później i podjęły bezprecedensowe działania w celu ukrycia prawdziwych sprawców. Postępowanie w sprawie śmierci jego ustalano na najwyższych szczeblach władzy, z udziałem samego Wojciecha Jaruzelskiego, pod komendą generałów Czesława Kiszcza i Mirosława Milewskiego. Władze niemal natychmiast rozpoczęły akcję dezinformacyjną, która miała zmniejszyć odpowiedzialność z milicjantów. Manipulowano, wywierano naciski na postępowanie prokuratorskie, nękanie adwokatów ofiary. W lipcu 1984 r. udało się im doprowadzić do uniewinnienia dwóch milicjantów z Jeziuckiej, w tym dyżurnego komisariatu. Natomiast w ustawionym procesie, skazano dwóch sanitariuszy pogotowia ratunkowego, którzy przewozili Przemyka z komisariatu do szpitala.

W wywiadzie dla amerykańskiej telewizji ABC Barbara Sadowska, matka zakatowanego licealisty, powiedziała o groźbie, jaką usłyszała rok wcześniej w więzieniu na Rakowieckiej: Was, Sadowska, nie możemy ruszyć, ale syna wam załatwimy.

Wymiar sprawiedliwości po 1989 r. okazał się w sprawie Przemyka rażąco nieskuteczny. W sprawie skazano jedynie Arkadiusza Denkwicza, który i tak uniknął więzienia ze względów zdrowotnych.

Źródło: IPN

Andrzej Lehman odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy Krzyżem Wolności i Solidarności został odznaczony legniczanie Andrzej Lehman za zasługi w działalności na rzecz niepodległości i suwerenności Polski oraz respektowania praw człowieka w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

ANDRZEJ LEHMAN URODZIŁ SIĘ W 1964 ROKU W MYŚLENICACH.

Od grudnia 1981 r. do września 1982 r. był członkiem podziemnej organizacji działającej w Legnicy pod nazwą Suwerennościowe Porozumienie Młodzieży. W tym czasie brał udział w pracach organizacyjnych tej grupy oraz w tworzeniu ulotek i plakatów, a następnie kolportowaniu ich w II Liceum Ogólnokształcącym w Legnicy i na terenie miasta.

Zajmował się też werbowaniem nowych członków organizacji. W związku z tą aktywnością został zatrzymany 15 listopada 1982 r. i przesłuchany w charakterze podejrzanego popełnienia czynu z art. 48 ust. 2 i 3 dekretu o stanie wojennym, o to że na terenie Legnicy „wraz z innymi osobami sporządzał i rozpowszechniał ulotki, które mogły wywołać niepokój publiczny lub rozruchy”. Postępowanie w tej sprawie zostało ostatecznie umorzone przez Wojtkową Prokuraturę Garnizonową we Wrocławiu 24 listopada 1982 r.

Po tych wydarzeniach relegowany z II LO. Ukończył liceum dla pracujących, gdyż do innych szkół miał zakaz uczęszczania.

W następnych latach, aż do 1989 r., prowadził działalność jako kurier niezależnych wydawnictw pomiędzy ośrodkami w Legnicy i Wrocławiu. Ponadto organizował kółko samokształceniowe dla uczniów szkół średnich przy parafii św. ap. Piotra i Pawła w Legnicy. Był także współorganizatorem spotkań działaczy opozycyjnych przy legnickich parafiach.

Działacz Solidarności w Hucie Miedzi Legnica w latach 1989 - 1991 (członek Komisji Rewizyjnej).

Pracował w wielu legnickich firmach: Huta Miedzi Legnica, Poczta Polska, Zakłady Owocowo - Warzywno, zakład kamieniarski, hurtownia płytek, ale najdłużej pracował w Radio Plus Legnica.

Od 1997 roku należy do Bractwa Rycerskiego Zamku Bolków.

Andrzej Lehman mieszkał i pracował w Legnicy od 1966 roku do 2004. Obecnie mieszka w Myślenicach.

Źródło: IPN

Zmiany w Kodeksie pracy (work-life balance)

Od 26 kwietnia 2023 roku wejdzie w życie ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw. Implementuje ona do polskiego systemu prawnego postanowienia dwóch dyrektyw.

Dyrektywy implementowane do polskiego systemu prawnego:

1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE. L Nr 186, str. 105) oraz

2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (Dz. Urz. UE. L Nr 188, str. 79).

Zwróćmy uwagę, iż wdrożenie przez państwa członkowskie UE przywołanych dyrektyw powinno nastąpić odpowiednio do 1 i 2 sierpnia 2022 r.

Zmiany dotyczą przede wszystkim następujących obszarów / aspektów:

1. Ochrona przed niekorzystnym traktowaniem w zatrudnieniu z powodu korzystania z uprawnień pracowniczych (modyfikacja art. 18(3e) K.p.);

2. Zmiany w zakresie umów o pracę na okres próbny przewidujące m.in., że:

– umowę o pracę na okres próbny zawiera się na okres nieprzekraczający: miesiąca – w przypadku zamiaru zawarcia umowy o pracę na czas określony krótszy niż 6 miesięcy; 2 miesięcy – w przypadku zamiaru zawarcia umowy o pracę na czas określony wynoszący co najmniej 6 miesięcy i krótszy niż 12 miesięcy;

– strony mogą uzgodnić w umowie o pracę na okres próbny, że umowa ta przedłuży się o czas urlopu, a także o czas innej usprawiedliwionej nieobecności pracownika w pracy, jeżeli wystąpią takie nieobecności;

– w umowie o pracę na okres próbny nieprzekraczający 2 miesięcy podawane należy okres, na który strony mają zamiar zawrzeć umowę o pracę na czas określony w przypadku zamiaru zawarcia takiej umowy na okres krótszy niż 12 miesięcy;

– ponowne zawarcie umowy o pracę na okres próbny z tym samym pracownikiem jest dopuszczalne tylko, jeżeli pracownik będzie miał być zatrudniony w celu wykonywania innego rodzaju pracy (nowelizacja art. 25 K.p.);

3. Prawo do jednoczesnego zatrudnienia lub wykonywania pracy na innej podstawie (nowy art. 26(1) K.p.);

4. Rozszerzenie zakresu informowania pracownika o stosunku pracy, co przejawia się m.in. w zmianie: treści umowy o pracę, informacji o warunkach zatrudnienia (także dla zatrudnionych wysyłanych do innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego), ich zmianie oraz sposobie jej przekazywania przez pracodawcę (zmiana art. 29 i art. 29(1) K.p.);

5. Umożliwienie pracownikom wnioskowania o zmianę rodzaju umowy i etatu (nowy art. 29(3) K.p.);

6. Objęcie pracowników ochroną przed zwolnieniem z następujących przyczyn: wystąpienie przez pracownika z wnioskiem o zmianę rodzaju umowy o pracę na umowę na czas nieokreślony lub bardziej przewidywalne i bezpieczne warunki pracy, w tym polegające na zmianie rodzaju pracy lub zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy, jednocześnie pozostawanie w stosunku pracy z innym pracodawcą lub jednocześnie pozostawanie w stosunku prawnym będącym podstawą świadczenia pracy innym niż stosunek pracy, chyba że ograniczenia w tym zakresie wynikają z odrębnych przepisów albo zachodzi przypadek określony w art. 101(1) § 1 K.p., dochodzenie udzielenia informacji (rozumianego jako wystąpienie do pracodawcy o udzielenie informacji, a nie zgłoszenie roszczenia na drodze postępowania sądowego) o warunkach zatrudnienia lub ich zmianie (czyli o zasadniczych aspektach stosunku pracy), czy wreszcie skorzystanie z prawa zwrotu kosztów szkolenia oraz wliczenia czasu szkolenia do czasu pracy (nowy art. 29(4) K.p.);

7. Zmiany w zakresie wypowiedzenia umów na czas określony, polegające głównie na wprowadzeniu obowiązku wskazywania przyczyny wypowiedzenia takich umów musi i konsultowania zamiaru oraz powodu wypowiedzenia ze związkami zawodowymi, które reprezentują pracownika (znówelizowanie art. 30 § 4, art. 38 § 1, art. 45, art. 47, art. 47(1) oraz art. 50 K.p.);

8. Obowiązek pracodawcy informowania o wolnych stanowiskach pracy i procedurach awansu (zmiana art. 94(2) K.p.);

9. Szkolenia zapewniane przez pracodawcę – w tym zakresie posta-

nowiono wprowadzić do K.p. zapis, w myśl którego w przypadku obowiązku pracodawcy przeprowadzenia szkoleń pracowników, niezbędnych do wykonywania określonego rodzaju pracy lub pracy na określonym stanowisku, szkolenia takie powinny odbywać się na koszt pracodawcy oraz w miarę możliwości w godzinach pracy pracownika, zaś czas szkolenia odbywanego poza normalnymi godzinami pracy pracownika należy wliczać do czasu pracy (nowy art. 94(13) K.p.);

10. Dodatkowe przerwy w pracy wliczane do czasu pracy czyli dodatkowa przerwa trwająca co najmniej 15 minut jeżeli dobowy wymiar czasu pracy pracownika jest dłuższy niż 9 godzin oraz dodatkowa 15-minutowa przerwa w sytuacji, gdy dobowy wymiar czasu pracy pracownika jest dłuższy niż 16 godzin (zmodyfikowanie art. 134 K.p.);

11. Przyznanie prawa do zwolnienia od pracy (w wymiarze 2 dni lub 16 godzin w ciągu roku kalendarzowego) z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem, jeżeli jest niezbędna natychmiastowa obecność pracownika, z zachowaniem prawa do połowy wynagrodzenia (nowy art. 148(1) K.p.);

12. Przyznanie prawa do bezpłatnego urlopu opiekuńczego (w wymiarze 5 w ciągu roku kalendarzowego) w celu zapewnienia osobistej opieki lub wsparcia osobie będącej członkiem rodziny lub zamieszkującej w tym samym gospodarstwie domowym, która wymaga opieki lub wsparcia z poważnych względów medycznych (nowe art.: 173(1), 173(2) i 173(3) K.p.);

13. Zmiany w przepisach dotyczących ochrony stosunku pracy pracowników korzystających z urlopów związanych z rodzicielstwem, polegające głównie na tym, że w okresie ciąży oraz w okresie urlopu macierzyńskiego, a także od dnia złożenia przez pracownika wniosku o udzielenie urlopu macierzyńskiego albo jego części, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego albo jego części, urlopu ojcowskiego albo jego części, urlopu rodzicielskiego albo jego części – do dnia zakończenia tego urlopu, pracodawca nie może: prowadzić przygotowań do wypowiedzenia lub rozwiązania bez wypowiedzenia stosunku pracy z tą pracownicą lub tym

pracownikiem; wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku pracy z tą pracownicą lub tym pracownikiem, chyba że zachodzą przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia z ich winy i reprezentująca pracownicę lub pracownika zakładowa organizacja związkowa wyraziła zgodę na rozwiązanie umowy. (zmiany art. 177 K.p.);

14. Wydłużenie granicy wieku dziecka z 4. do 8. roku życia, do ukończenia którego jego rodzic – pracownik nie może bez swojej zgody pracować w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie przerywanego czasu pracy, jak również być delegowany poza stałe miejsce pracy (zmiana art. 178 § 2 K.p.);

15. Wydłużenie wymiaru urlopu rodzicielskiego i przyznanie nieprzenoszalnej jego części (9 tygodni) dla każdego z pracujących rodziców – wskutek tej modyfikacji, rodzice dziecka mają prawo do urlopu rodzicielskiego w celu sprawowania opieki nad dzieckiem w wymiarze do: 41 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie; 43 tygodni w przypadku porodu mnogiego. Natomiast rodziców dziecka posiadającego zaświadczenie stwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, uprawniono do urlopu rodzicielskiego w celu sprawowania opieki nad tym dzieckiem w wymiarze odpowiednio do: 65 tygodni i 67 tygodni. Po nowelizacji, każdemu z pracowników – rodziców dziecka przysługuje wyłączne prawo do 9 tygodni urlopu rodzicielskiego z wyżej określonego wymiaru urlopu, którego to prawa nie można przenieść na drugiego z rodziców dziecka (zmiana art. 182(1a) K.p.);

16. Modyfikacje zasad wykorzystywania urlopu rodzicielskiego, polegające na tym, że w nowym stanie prawnym urlop ten nie musi być już wykorzystywany bezpośrednio po urlopie macierzyńskim i jest udzielany jednorazowo albo w nie więcej niż 5 częściach, nie później niż do zakończenia roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6. rok życia (zmiana art. 182(1c) K.p.);

17. Zmiany w regulacjach dotyczących korzystania z łączenia urlopu rodzicielskiego z wykonywaniem pracy, stosownie do których

w razie łączenia urlopu rodzicielskiego z wykonywaniem pracy, wymiar urlopu ulega wydłużeniu proporcjonalnie w stosunku do wymiaru czasu pracy wykonywanej przez pracownika w trakcie korzystania z urlopu lub jego części, nie dłużej jednak niż do:

– 82 tygodni w przypadku urodzenia się 1 dziecka przy jednym porodzie (lub 130 tygodni w odniesieniu do dziecka posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”),

– 86 tygodni w przypadku urodzenia się więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie (lub 134 tygodni w przypadku rodziców dziecka objętego programem „Za życiem”) (zmiany art. 182(1f) K.p.);

18. Ustalenie nowych wymiarów urlopu rodzicielskiego dla pracowników, którzy przyjęli dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej lub występujących o adopcję dziecka (zmiany art. 183 K.p.);

19. Zmiana w przepisie dotyczącym dopuszczenia pracownika do pracy po urlopie wychowawczym, która dookreśla, iż pracodawca jest zobowiązany do dopuszczenia pracownika po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu wychowawczego do pracy na dotychczasowym stanowisku, a jeżeli nie jest to możliwe, na stanowisku równorzędnym z zajmowanym przed rozpoczęciem urlopu na warunkach nie mniej korzystnych, od tych, które obowiązywałyby, gdyby nie korzystał z urlopu (zmiana art. 186(4) K.p.);

20. Doprecyzowanie przepisu dotyczącego korzystania z urlopu wychowawczego i obniżonego wymiaru czasu pracy mówiące m.in. o tym, że:

– pracownik uprawniony do urlopu wychowawczego może złożyć pracodawcy wniosek o obniżenie wymiaru czasu pracy do wymiaru nie niższego niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy w okresie, w którym mógłby korzystać takiego urlopu – w postaci papierowej lub elektronicznej;

– korzystanie z obniżonego wymiaru czasu pracy nie będzie obniżało wymiaru urlopu wychowawczego (zmiany w art. 186(7) K.p.);

21. Nowe uregulowania w zakresie elastycznej organizacji pracy (nowy art. 188(1) w § 1 Kodeksu, które stanowią, że:

– pracownik wychowujący dziecko do ukończenia przez nie 8. roku życia może wystąpić o zastosowanie do niego elastycznej organizacji pracy, składając stosowny wniosek w postaci papierowej lub elektronicznej wniosek, w terminie nie krótszym niż 21 dni przed planowanym rozpoczęciem korzystania z ww. organiza-

cji (za elastyczną organizacją pracy uważa się pracę zdalną, system czasu pracy, o którym mowa w art. 139, art. 143 i art. 144 K.p., rozkłady czasu pracy, o których mowa w art. 140(1) lub art. 142 K.p. oraz obniżenie wymiaru czasu pracy);

– pracodawca rozpatrując wspomniany wniosek powinien uwzględnić potrzeby pracownika, w tym termin oraz przyczynę konieczności korzystania z elastycznej organizacji pracy, a także potrzeby i możliwości zakładu pracy, w tym konieczność zapewnienia normalnego toku pracy, organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika (o sposobie rozpatrzenia wniosku musi w postaci papierowej lub elektronicznej poinformować pracownika w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku);

– pracownik korzystający z elastycznej organizacji pracy może w każdym czasie złożyć papierowy lub elektroniczny wniosek o powrót do poprzedniej organizacji pracy przed upływem umówionego z pracodawcą terminu rozpoczęcia i zakończenia elastycznej organizacji pracy, gdy uzasadnia to zmiana okoliczności będąca podstawą do korzystania przez pracownika z elastycznej organizacji pracy (o sposobie rozpatrzenia takiego wniosku zakład pracy informuje pracownika w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania);

– złożenie przez pracownika wniosku o elastyczną organizację pracy nie może stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie umowy o pracę lub jej rozwiązanie bez wypowiedzenia przez pracodawcę i przyczyny uzasadniającej prowadzenie przygotowania do wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia;

22. Zmiana formy wniosków o uprawnienia rodzicielskie, skutkiem której jest to, że wnioski o uprawnienia rodzicielskie, o których mowa w dziale VIII K.p., mogą być składane już nie tylko w postaci papierowej, ale także elektronicznej;

23. Ustanowienie sankcji za nieprzestrzeganie postanowień nowych / zmienionych przepisów, np. za nieinformowanie pracownika o warunkach jego zatrudnienia i za nieudzielenie pracownikowi odpowiedzi na wniosek lub za naruszanie przepisów o elastycznej organizacji pracy (zmiany art. 281 § 1 K.p.);

24. Modyfikacje w ustawie z 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, które przewidują m.in., że w okresie objęcia szczególną ochroną przed wypowiedzeniem lub rozwiązaniem stosunku pracy pracodawca może jedynie wypowiedzieć dotychczasowe warunki pracy i płacy pracownikowi także w okresie urlopu opiekuńczego.

Oprac. Region Podlaski NSZZ „Solidarność” na podstawie serwiskadrowy.pl

Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy

Dzień 28 kwietnia to bardzo ważna data dla wszystkich osób związanych z procesami pracy. W tym dniu w sposób szczególny myślimy zarówno o pracownikach, którzy w wyniku pracy stracili życie czy zdrowie, jak i o coraz skuteczniejszych sposobach zapewniania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy.

MOP uznał oficjalnie ten dzień w 2001 r., a w 2003 r. proklamał go pod nazwą: Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy (World Day for Safety and Health at Work, w skrócie: SafeDay).

Ochrona człowieka w procesie pracy

Organizacja ta wspiera obchody Dnia na zasadzie trójstronnej współpracy przedstawicieli organów władzy, pracodawców i pracowników, przy udziale wielu instytucji i organizacji. W związku z Dniem organizowane są kampanie upo-

wszczynające wiedzę o zasadach ochrony człowieka w procesie pracy, o nowych zagrożeniach zawodowych, w tym pracowników migrujących lub tymczasowych, o potrzebie usprawnienia zbierania, analizowania i wykorzystania wiarygodnych danych bhp w celu m.in. opracowywania skutecznych programów prewencyjnych.

Dzień 28 kwietnia pod nazwą Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych (International Commemoration Day (ICD) for Dead and Injured Workers) lub – coraz częściej – Dzień Pamięci o Pracownikach (Workers'

Memorial Day – WMD) jest obchodzony od 1989 r. także przez organizacje związków zawodowych w wielu krajach. Obchody są organizowane przez związkowców na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, a międzynarodowym koordynatorem działań jest Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych (ITUC).

Pamięć o ofiarach wypadków przy pracy

Obchody Dnia są poświęcone pamięci pracowników, którzy ulegli wypadkom w pracy, zapadli na choroby zawodowe

albo zginęli podczas wykonywania swych zadań w pracy. Są one także okazją do upowszechniania problematyki bhp, form i sposobów unikania zagrożeń i ochrony pracowników w procesie pracy. Obchody mają zróżnicowane formy: sympozja, wykłady, przeglądy filmów bhp, kampanie informacyjno-edukacyjne, spotkania ze specjalistami bhp, naukowcami i praktykami, seminaria, szerokie akcje obejmujące różne przedsiębiorstwa, w tym także demonstracje i pochody. Akcje edukacyjne mają na celu upowszechnianie wśród członków społeczeństwa zasad bezpiecznej, zdrowej i godnej pracy oraz podnoszenie społecznej świadomości na temat

nowych zagrożeń zawodowych i sposobów ich unikania. Organizowane są także uroczystości umożliwiające wspominanie utraconych w pracy kolegów. W wielu krajach głównym elementem obchodów są uroczyste posiedzenia w krajowych instytucjach rządowych, którym towarzyszą wystawy i konferencje z przedstawicielami różnych środowisk, w tym – związków zawodowych.

Na podstawie: Barbara Szczepanowska, Dorota Pięta – Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy (CIOP-PIB)

Tysol.pl

zapraszają na
otwarte
wykłady
online

IDEA
SOLIDARNOŚCI
DZISIAJ

- 23 V 18:00 Ochrona godności ludzkiej jako podstawa przeciwdziałania mobbingowi
prof. Krzysztof Woźniński
adw. Agnieszka Iwanik
- 6 VI 18:00 Przyszłość pracy (gospodarka 4.0)
prof. Joanna Mysiona Byśka
- 20 VI 18:00 Praca bez sensu. Filozofia pracy
ks. Józefa Tischnera
dr Paweł Rojek

Transmisja online
na kanale YouTube
MCBFS - Solidarność

PATRONAT
TYGODNIK
ty sol

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ ODDZIAŁOWA KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU WE WROCŁAWIU, UL. DŁUGOSZA 48, WE WROCŁAWIU, TEL. 71/3358680 LUB 81, FAX 71/3358689.

Wydaje: Zarząd Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność”, 59-220 Legnica, ul. Fryderyka Skarbka 9, tel. (076) 72-10-878, 72-10-888, 72-10-898, e-mail: legnica@solidarnosc.org.pl, Redaguje zespół. Zdjęcia: Wojciech Obremski,